

Luonnonvaloa synkeyteen

Usinta Elonkehää lukiessani löysin uuden, aika ihanan ihmisen. Hän on ollut olemassa tietysti ennenkin, mutta nyt tuli tietoisuuteeni. Suurta osaa suomalaismielistä ohjailevalla kansankirkolla on vielä toivoa kaiken pimeyden keskellä jos Pauliina Kainulaisen kaltaiset eläväsieluiset ja suurisydämiset ajattelijat voivat sen piirissä julistaa hyvää sanomaa, ja astua piirin ulkopuolellekin.

Länsimainen kristinuskko on historiansa aikana vajonnut tukemaan rakenteita, jotka häikäilemättä hyväksikäyttävät luontoa ja lähimmäisiä; samalla sen tarjoama henkinen ravinto on näivettynyt. Ekoteologi Pauliina Kainulainen puhuu Elonkehässä siitä kuinka dualistiset ja hierarkkiset ajattelumallit ovat monin tavoin turmelleet kristinuskon vallankumouksellista potentiaalia elämän puolustamisessa.

Pauliina on teologian tohtori, luterilainen pappi ja feministi Pohjois-Karjalasta, jossa uraanikaivosten uhka on havahduttanut kansalaiset toimintaan elämän puolesta. Kotisivuillaan Pauliina puhuu selkein sanoin, kuinka luonnon pyhyden taju on ollut kadoksissa ja siitä syystä ihmiskunta on valtavan ympäristökatastrofin partaalla. ”Tähän täytyy tulla muutos. Ensimmäiseksi on vähennettävä kaikkea energian kulutusta, luovuttava ydinvoimasta ja uraanin louhinnasta. Ihminen on jo liian pitkään katsonut oikeudekseen käyttäen luonnon rikkauksia hyväksien rajattomasti.”

Hän sanoo suoraan, että kristilliset uskontulkinnat ovat kietoutuneet osaksi tätä kokonaisuutta, ja sen vuoksi niitä tulee tänä päivänä arvioida kriittisesti. ”Länsimaissa suhde on muodostunut hierarkkiseksi valtasuhteeksi, minkä tuhoisia seurauksia todistamme. On aika irtautua elämästä uhkaavista perusmalleista ja uskaltautua perusteisiin asti ulottuvaan uudistustyöhön.”

– Tässä meillä on uusi Luther!

* * *

Ylpeydellä voi sanoa, että me suomalaiset olemme Euroopan intiaaneja, viimeisiä luonnonkansoja; meillä on säilynyt niin läheinen henkinen suhde luontoon.

Eräässä kolumnissaan Pauliina Kainulainen kirjoittaa, kuinka esivanhempiemme mielenmaisemassa luonnosta vieraantuminen alkoi siinä vaiheessa kun kristinuskko saapui valloittajana näille kankaille noin tuhat vuotta sitten. ”Erytisesti uuden uskon läntisen haaran edustajat suhtautuivat ylimielisesti vanhaan uskoon, joka tuomittiin kaikin osin vastustettavaksi pakannudeksi. Palvotut pyhät puut ja lehdot tuli kaataa. Samalla alkoi kadota se ekologinen viisaus, joka muinaiseen mielenmaisemaan sisältyi.”

Tämän vuoksi Kainulaisen mielestä nyt 2000-luvulla olisi lopultakin aika ottaa uusiksi kristinuskon ja vanhan kansanuskon kohtaaminen. Hyvä uutinen hänen mukaansa on, että Raamatusta ja kristillisestä traditiosta löytyy rikas kudelma elämää kunnioittavia periaatteita ja käytäntöjä.

Ihmisten luonnollinen henkinen kaipuu voi johtaa myös kirkon piirissä luonnon henkisyyden uudelleen löytämiseen ja sitäkin kautta ykseyden ja eheytyksen tielle. – Tietä avataan.

Heikki Juutilainen

ULTRA 11/2010